

Allesbehalve super

Allesbehalve super

Rudi Lavreysen

Korte en zeer korte verhalen

2021

Beefcake Publishing

Voor H, G en M

*Remember to remember me
Standing still in your past
Floating fast like a hummingbird
(Wilco)*

INHOUD

Een misvatting	9
Maar Michel toch	11
Roger that	13
Bij oma op de koffie	16
Het kappersritueel	18
Twee kijkers	20
Niet russen	22
Allesbehalve super	24
Den Tommy	26
De rollator	28
De zin van de zomer	31
Bij de bakker	34
De superheld	36
Duur haar	38
De vallingman	40
De hotelgast	42
De koffiesopper	44
Zonder tegenbericht	46
De zomerhoed	48
De kapelletjesmevrouw	50
De perforator	52
Het nieuwe roken	54
Het bankje	56
Toastjes met kip curry	58

In het ziekenhuis	60
Allemaal hupkes	63
Vliegen	65
Pingpongen	67
De boekenverkoper	69
Het bakske	71
Beestjes vangen	74
De revolte van de Rudi's	76
Frankie en ik	78
In alle eerlijkheid	80
Complementen	82
Stapelen	84
Brillenland	86
Brief aan de familie Delacre	88
Het kan 's avonds nog fris zijn	90
Mosselen	92
Vergeetwoorden	94
Het lekkerste	96
Schoenenverslijter	98
Tienduizend stappen	100
Van katoen geven	102
Allemaal lampjes	104
De supporter	106
Wielrhoogdagen	108
De foto	110
Treinperikelen	112

Nog niet gedaan	115
De Provence	117
Op afstand	120
Kermisdinsdag	122
De vraag	124
Frisse lucht	127
Ben ik een aap?	129
De hond	131
Een aarzelende schoonheid	133
Het is rap gebeurd	135
Chips en oortjes	137
Elke dag	139
Valentijnsvoeten	141
Het lukt niet	143
Het is een soep	145
Fotomodel	147

Een misvatting

‘Het is een misvatting,’ zeg ik tegen mijn vrouw. ‘Een wijdverspreid misverstand. Dat oudere mensen door hun leeftijd langzaam stappen. Dat het met de jaren allemaal wat trager gaat. Zeker bij mensen die alleen zijn.’

We zitten aan de enige tafel van het gezellige koffiehuis vanwaar je rechtstreeks op de straat uitkijkt. De andere mensen in de zaak moeten langs onze hoofden proberen te kijken, vooraleer ze een glimp van buiten opvangen. Het is een tafel waarvoor gevochten wordt. Op straat zien we de man langzaam stappen.

‘Ik ken hem via zijn vrouw,’ vervolgt ik. ‘Door het vrijwilligerswerk dat ze deed. Hij is nu een paar jaar weduwnaar. Ik herinner me dat ze vertelde dat haar man ziek was. Vrij ernstig. Toch is zijn vrouw nog eerder gegaan. En hij is goed hersteld. Je ziet hem nu dikwijls ergens alleen een koffie drinken.’

‘Het is niet hun leeftijd. Of hun fysieke toestand. Ze stappen langzaam om de tijd te vertragen. Met elke stap die ze buiten zetten, moeten ze binnen niet voor de tv zitten. Daarom bewegen ze zich, misschien onbewust, traag voort. Ik begrijp het wel. Ik zou mijn pas ook inhouden. Zeker tijdens de donkere wintermaanden, als je om vijf uur de afstandsbediening naar

de beeldbuis richt. Alsof je een knop indrukt om de dag af te sluiten.’

Buiten houdt de man halt bij een kennis. Zijn handen sierlijk op de rug. Op zijn hoofd draagt hij een pet tegen de kille najaarslucht. Het is een groene pet met gewatteerde oorkleppen, die hij kan laten zakken als het te koud wordt.

Nu staan ze omhoog. Wellicht om zijn gesprekspartner goed te kunnen verstaan.

Een paar tellen later stapt hij verder. We zien hem nog net. Hij is ondertussen heel klein. Ik meen te kunnen zien dat hij de gewatteerde oorkleppen ondertussen heeft laten zakken.

Daarna verdwijnt hij uit ons zicht door het raam van het kof-fiehuis.

Maar Michel toch

Mijn krant ging onmiddellijk naar beneden. Had hij dat echt gezegd? Ik keek met grote ogen naar het tv-toestel. Van het schrikken. Zoiets zeg je toch niet? Ik heb zelfs luid ‘maar Michel toch’ geroepen. ‘Naar wie zit je te roepen?’ vroeg mijn vrouw.

Maar wacht, laat me eerst de plaats van het gebeuren meegeven. Er was een veldrit op de tv. Die dag eentje voor vrouwen. Een passieve activiteit die ik combineer met het actief lezen van de krant of een boek. Kwestie van me niet schuldig te voelen voor het complete nietsdoen terwijl de wielrenners zich het zweet uit het fietspak koersen. De Michel naar wie ik riep, is de vaste wielcommentator bij het veld- en wegwielrennen.

Hij had het wel degelijk gezegd. In exact deze bewoording: ‘Maar kijk eens naar dat gat nu weer.’ Zelfs de co-commentator reageerde niet. Er was echter geen wielrenster te bespeuren. Ook niet in achteraanzicht, wat je zou verwachten bij een dergelijke uitspraak. Alleen een beeld uit de lucht van een modderige vlakte. De ‘weer’ in zijn uitspraak duidde erop dat hij nog een achterwerk gezien had.

Net op het moment dat ik de terugspoelknop meende te gebruiken, zag ik het ‘gat’. Alsof iemand het licht aanknipte in

het donker. Het 'gat' waarvan sprake was, was het gat of de ruimte tussen een aantal wielrensters.

Hij kan toch ook vragen om naar de voorsprong te kijken? Afijn, dat krijg je natuurlijk als je ogen op de krant en niet naar de tv gericht zijn. 'De krant lezen en tegelijk tv-kijken gaat duidelijk niet,' zei ik. Ik zweeg over mijn misinterpretatie van het gat van Michel. Al had mijn echtgenote, die weet hoe ze als vrouw twee zaken tegelijk kan doen, meteen een oplossing. 'Maak dan een gat in uw krant,' zei ze.

Roger that

Als hij met zijn auto stopte, riepen we om ter snelst: *'Roger that!'* In een Amerikaanse film hadden we gezien dat een soldaat het tegen zijn walkietalkie zei. 'Oké, begrepen,' lazten we in de ondertiteling. We vonden het geweldlg grapplg om te zeggen als nonkel Roger achterom kwam.

We zagen hem thuis vier keer passeren. Hij moest langs de vier vensters. Het grote raam aan de voorzijde van het huis, drie tellen later het raam bij de tv en dan bij het hoge raam aan de schouw, waar pa altijd zat. Het vierde raam was dat van de keuken, waar we hem opwachtten.

Eenmaal binnen kwamen de verhalen op tafel. Net als vlaai en koffie. En niet lang daarna een flesje bier voor nonkel Roger, dat ik mocht opendoen. Voor onze pa een borrel. Het leek alsof hun mond telkens wat breder werd. Van het lachen. Of van de vlaai. Hij kwam graag en wij zagen hem graag komen. Hij en onze pa waren twee handen op één buik. Ze hadden trouwens dezelfde buik.

Soms zie je aan het gezicht dat mensen familie zijn. Soms hoor je het aan hun stem. Soms zie je het aan hun buik.

Ik moet aan die bezoekjes denken, als ik hem zie zitten op het verjaardagsfeest van ons ma. Zichtbaar vermagerd. Hij is net voor me gearriveerd, terwijl ik naar de slager was. Het is barbecue vandaag. 'Ha, ge komt toch nog. Ik dacht, die zit zeker al op hete kolen,' lacht hij als ik me aan tafel zet.

Al snel ligt de jaarlijkse verjaardagszin op de tuintafel. 'Och, een jaar is niks,' zegt de jarige. 'Het vliegt voorbij.' 'Nee, twintig jaar is niks,' zegt nonkel Roger. 'Ik herinner me nog, toen wij klein waren, dat mensen van tachtig jaar stokoud waren. Nu ben ik zelf bijna zo oud. Het is niet te geloven.'

Er is iets van waar. Je ziet jezelf nooit zo oud als je bent. In je hoofd zit nog die dertigjarige. Zo is het ook bij nonkel Roger. Op zijn zevenenvijftigste kreeg hij een hartaanval. Hij is er goed doorgekomen, maar hij loopt er sindsdien ontzettend verkrampt bij. Meestal met zijn armen gekruist over zijn borst.

Alsof hij tijdens die hartaanval alles wou vasthouden zoals het was. Alsof hij niets wou loslaten.

Zoals dansen, zijn passie. Bij elk feest droeg hij witte schoenen. Meteen klaar om een dansje te placeren. 'Nee, dat dansen gaat nu niet meer,' zegt hij. 'Ik ga nu elke week petanquen. Dat lukt nog. Daar laat ik de ballen maar wat dansen.'

Als hij later op de avond naar huis vertrekt, zie ik hem door de weerspiegeling van het keukenraam naar het gezelschap kijken.

Hij merkt dat ik hem zie en hij knipoogt.

Roger that.

Bij oma op de koffie

Pralinewinkels? Ze zijn onweerstaanbaar. Bij het binnengaan van een chocolaterie gaat mijn neus open zoals de sluisdeuren bij hoogwater. De chocoladegeur stroomt naar binnen. Het verleidende aroma heeft ook meteen een effect op mijn koopgedrag. Een klein doosje wordt al snel: 'Nee, doe toch maar een grotere doos.' Of: 'Doe nog maar een extra doosje, maar dat is een cadeautje.' Alsof de verkoopster dat niet doorheeft. Het inpakpapier haalt meestal het einde van de straat niet.

In de Nederlandse zaak waar we ons bevinden is het niet anders. Terwijl we onze beurt afwachten, concentreer ik me op de afgebroken stukken chocolade die zich op de toeg bevinden. Om te proeven. Welk stuk is het grootst?

'Is het een cadeautje?' vraagt de vriendelijke verkoopster aan de man die net samen met zijn zoon een bestelling heeft afgerond. 'Neeeeej,' klinkt het op zijn Brabants. 'Het is gewoon voor dadelijk, bij oma op de koffie.'

'Ooh, gezellig,' klinkt het aan de andere kant van de toeg. Wat het ongetwijfeld ook is. Onze noorderburen verstaan de kunst om hun meest gebruikte woord in de praktijk om te zetten.

Na het afronden, ‘doe maar pinnen’ is de gebruikelijke term in Nederland, krijgen de man en zijn zoon een mooie afscheidszin mee. ‘Nou, veel plezier nog bij oma,’ zegt de verkoopster bij het overhandigen van het tasje met pralines. Alsof ze de oma in kwestie hoogstpersoonlijk kent. Alsof het haar eigen oma is. Geef toe, ze zijn er bedreven in, onze vrienden van over de grens.

Het komt even in me op om te vragen of ik mee mag naar oma, om van die gezelligheid te proeven. En van die pralines. Maar dat zou een beetje gek zijn. Maar ik smelt er wel van.

Onze pralines krijgen even later die kans niet.

Het kappersritueel

‘Doe maar hetzelfde als de vorige keer.’ Het is altijd de opningszin bij de kapper. Met mijn kapsel ga ik niet te veel avonturen aan. Hij weet hoe het moet. Laat sommige zaken maar onveranderd. Het is zoals de zondagse tomatensoep van moeder. Die mocht ook altijd dezelfde voortreffelijke smaak hebben.

Ons gesprek gaat vervolgens over voetbal, werk en de kinderen. Tot er twee jongemannen binnenstappen. Ze gaan een gesprek aan met de tweede kapper, waarbij de twee hun smartphone tonen. Ik zie het in de spiegel voor me. Daar zie ik ook dat mijn kapper zijn hoofd naar het duo draait. Gelukkig staat zijn schaar in de pauzestand. ‘Het is nooit helemaal hetzelfde,’ zegt hij. Hij weet duidelijk waar het over gaat. ‘Elk hoofd en elk kapsel, het is anders.’ Nu begrijp ik het. De twee heren laten een foto zien en wensen dat hun coiffure dezelfde vorm krijgt. Ze overleggen een moment en vertrekken dan naar buiten.

‘Sommigen komen hier zelfs met een foto van Brad Pitt,’ gaat mijn kapper verder. Ik denk eraan dat ik in mijn jonge jaren ooit hetzelfde deed. Met een foto van een popster uit een jongerenblad. Toen ik thuiskwam, leek ik meer op de presentator van het journaal dan op de popster.

Plots komen de twee terug binnen. Ze besluiten om er toch voor te gaan. Ik ben benieuwd welke foto ze hebben getoond. Ik gok op een beroemde voetballer.

De kapper verwijderd mijn kappersschort, schudt het uit en neemt het borsteltje. Het doet me altijd denken aan de borstel waarmee ik champignons schoonmaak. Hiermee verwijderd hij de resterende haartjes uit mijn nek.

‘Nog wat gel?’ vraagt hij. ‘Zeker, dat mag,’ zeg ik. Ook die zinnen maken deel uit van het kappersritueel.

‘Is het goed zo?’ vraagt hij ten slotte. ‘Helemaal Brad Pitt,’ lach ik.

Den Tommy

Maak je dat ooit mee? Dat ze je naam verkeerd schrijven? Waarschijnlijk wel. Alles is natuurlijk afhankelijk van de moeilijkheidsgraad die in je naam verscholen zit. Op dat gebied heb ik echt alles mee. Van de i in mijn voornaam maken ze acht keer op tien een ypsilon. En de ypsilon in onze familienaam wordt meestal een lange ij. Ze schrijven het zo vaak fout, dat ik het op den duur zelf niet meer weet.

Maar weet je wat nog erger is? Dat mensen je aanspreken met een andere voornaam. Ken je dat? Of maak ik dat alleen mee? Echt waar, niet gelogen, een oude kennis lapt het elke keer. Het straffe is, ik kom hem alleen maar tegen als hij op de fiets zit. 'Hey Tommy,' roept hij dan. Tommy, begot. Echt ongelukkig. De laatste keer was mijn vrouw getuige van het Tommy-verschijnsel. 'Waarom zeg je niet dat het Rudi is,' zei ze. 'Het gaat niet,' antwoordde ik. 'Je ziet dat toch. Het gaat te snel. Hij is zo gepasseerd. Ik heb geen tijd om te zeggen dat het Rudi is. En niet Tommy.'

Het gevolg is natuurlijk dat hij me met Tommy blijft aanspreken. Ik moet er toch iets aan doen, anders begint het een eigen leven te leiden, met die naamsverwarring. Ik kan me al een gesprek voorstellen waar hij bij aanwezig is. 'Heb je het gehoord van dinges van Lavreysen?' 'Van wie? De Rudi?' 'Nee nee, niet

de Rudi. Den Tommy.’ ‘Den Tommy, die ken ik niet. Is dat ook ene van die familie?’ ‘Tja, dat weet ik ook niet. Ik ken alleen den Tommy. De Rudi ken ik niet zo goed.’

Afijn, ik ga hem tegenhouden als hij de volgende keer op de fiets passeert. Dinges, dju, hoe heet hij toch ook alweer?

Elke dag

‘Ik kom al van Kerkhoven,’ zegt Fré terwijl hij zijn fiets parkeert. Zijn lichtgrijze, bijna witte haren komen onder zijn witte fietshelm uit. Het is een donderdag in juni en al behoorlijk warm.

Hij moet bijna negentig zijn. Ik ken hem van mijn kinderjaren. Mijn ouders kochten bij hem hun meubels. De kast van mijn oude slaapkamer heb ik pas een paar maanden geleden weggedaan.

‘Van Kerkhoven? Dat is een uur heen en terug,’ zeg ik. ‘Met mijn elektrische fiets iets minder,’ antwoordt hij. ‘Ik ben altijd vroeg wakker.’

Het is mijn eerste gesprek van de dag. Mijn vrouw was al naar haar werk toen ik opstond. ‘Ge zijt weer te vroeg,’ roept een man vanop het aanpalende terras. ‘Nee, gij zijt te vroeg,’ antwoordt Fré iets minder luid. Roepen gaat hem niet zo goed af.

Een andere man voegt zich bij ons. Kalend, maar met een snor. Zijn linkerhand steekt in zijn broekzak. Ik hoor hem zenuwachtig met kleingeld rammelen. ‘Daar is ze weer,’ zegt hij plots. ‘Elke dag opnieuw.’ We kijken naar een blauw autootje dat aan het plein stopt. Op de schoot van de bestuurster zit

een hond, die wild met zijn staart kwispelt. Het zijn precies de ruitenwissers die op en neer gaan. Uitgelaten. Of toch bijna.

We horen een sleutel in het slot omdraaien. Het is zeven uur. De winkel gaat open. De man heeft het kleingeld uit zijn broekzak gehaald en snelt naar binnen. ‘Gaaf gij maar eerst,’ zegt Fré tegen mij. ‘Gij moogt nog gaan werken.’

Bij het buitenkomen hoor ik de mevrouw tegen haar hond praten. ‘Hij is braaf, hè,’ zegt ze alsof ze het tegen iemand anders over haar hondje heeft.

Fré steekt ondertussen zijn krant weg. ‘Veel leesplezier,’ zeg ik. ‘Merci. Al is het toch elke dag van hetzelfde,’ lacht hij.

Het lukt niet

We mogen elkaar een tijdje niet zien. Bij wet verboden door de minister. Dat het zover is moeten komen. Maar ik begrijp het wel. Alles voor de gezondheid. Een raampje zoals in de gevangenis, dat zou nog wat zijn. Zij aan de ene kant, wij aan de andere. Met een telefoon om door te spreken. Het is ook een beetje zoals gevangen zitten.

Ofwel moeten we doen zoals in het sprookje met Raponsje van de gebroeders Grimm. Dan moet ma een vlecht laten groeien, waaraan ik naar boven klim. Tot bij haar raam op de eerste verdieping van het woon- en zorgcentrum. Maar dat mag natuurlijk niet. En op een paar weken tijd een lange vlecht zoals Raponsje? We moeten eerlijk zijn, dat gaat niet lukken.

Nee, het is niet gemakkelijk. Gelukkig stuurt de afdeling foto's naar de families. Ze hebben toch plezier, samen met de zorgverleners.

We hebben ook beslist om voor haar raam te gaan zwaaien. Met een bordje waarop 'Alles goed?' staat. Of: 'Heb je goed gegeten?' Of: 'Heb je *Blokken* gezien?'

Want dat mis ik ook. Om 18.30 uur op tv. Het is een traditie, dat we er samen naar kijken. En dat we het woord van de finale

zoeken. Als ma het raadt, zeg ik altijd dat ik ze ga inschrijven. 'Dat zal wel zijn,' lacht ze dan. En als ik het vind, zegt ze dat ik moet meedoen. Het is fijn, om vaak hetzelfde te horen.

Woensdag keken we voor het laatst samen naar *Blokken*. Voorlopig natuurlijk, tot we weer vrij zijn. Emily speelt de finale. Acht letters, zoals altijd. De tip is: 'Het lukt niet.' Er staan vijf letters. De s, e, r, e en g. Emily vindt het niet. Wij ook niet. Het is vergeefs.